

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-400, 359-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigárgató felel.

mti belső hírek

1962. január 20.

bb 2. jelentkezzenek a károsultak

k bc/tr/m/sc

1962. január 20.

a rendőrség eljárást indított vámosi józsef dunaujvárosi lakos ellen, aki hosszabb ideje munkakerülő életmódot folytatott és bűncselekmények elkövetéséből tartotta fenn magát. összeköttetéseire hivatkozva több személynek azt ígérte, hogy lakást szerez nekik, s okmánybélyegre, utazási-költségekre kisebb-nagyobb összegeket veit fel tőlük. bizalmába férközött olyan személyeknek is, akik házeladási újsághirdetést tett közzé, előttiük szintén kapcsolataira hivatkozott, s lakáskiutalások elintézésére vállalkozott.

a 13. kerületi rendőrkapitányság kéri azokat, akiket vámosi józsef megkárosított és még nem tettek feljelentést ellene, hogy jelentkezzenek budapest, 13. kerület, teve utca 6, földszint 13 szám alatt, vagy telefonon a 205-810 számon.
/mti/

bb 3. „prizmafalu,, pécs határában

vid/j/m/ie

1962. január 20.

a 120.000 lakosu pécs téli zöldségellátását eddig nagyon megnehezítette, hogy a városban vagy közelében nem volt megfelelő-mértű tárolóhely. a várost ellátó mezőgazdasági értékesítő központ szakemberei ötletes módon segítettek a problémán. a pécsi állami gazdaságtól a város közvetlen közelében, vasut és országut mellett 10 holdas területet béreltek, és itt valóságos „prizmafalut,, építettek fel. az „építkezés,, szeptemberben kezdődött, és decemberben már több mint 100 prizma sorakozott egymás mellett. egy-egy prizma 28 méter hosszú, s burgonyát, káposztát, sárgarépát és más zöldséget tárolnak bennük. ügyesen oldották meg a hatalmas prizma szellőztetését is. a burgonyaprizmákba például hajlítoti kályhacsöveket építettek be, s ezeken keresztül állandóan levegőzik a föld alatt levő áru.

a szabályosan utcákra osztott „prizmafalu,,-ban mintegy 8000 mázsa zöldséget helyeztek el. a tapasztalatok szerint kitűnően bevált a tárolásnak ez a módja: lényegesen olcsóbb, mintha pincékben tartanák a zöldséget, és a kibontott prizmákból friss, egészséges áru kerül a boltokba. a mostani időszakban naponta 130-140 mázsa zöldséget szállítanak a gépkocsik pécsre. hasonlóan oldotta meg a mék a másik két baranyai város - komló és mohács - téli zöldségellátását is.
/mti/

bb 4. évente tizenkét millió szőlőoltványt adnak az ország telepítési tervének megvalósításához pest megye termelőszövetkezetei

i ae/gk/m/ie

1962. január 20.

pest megyében a második ötéves terv idején több mint 8000 hold új nagyüzemi szőlőt telepítenek. az idei tavaszon a termelőszövetkezetek ezer holdon ültetik ki az oltványokat. ezen a vidéken azelőtt nem foglalkoztak szaporítóanyag-termeléssel: az elmúlt években még mindössze 27 holdon neveltek szőlőoltványokat. az idén már több közös gazdaság létesít iskolákat, s mintegy 300 holdon állítanak elő szaporítóanyagot a nagyarányu telepítési program megvalósításához. ekkora területről évenként mintegy 12 millió szőlőoltványt szedhetnek, amiből nemcsak a megye szükségletét látják el, hanem más megyékben is enyhítik a szaporítóanyag-ellátás gondját. jelenleg a dánszentmiklósi micsurin, a szentlőrinc-káti új világ és a tápiószentmártoni kossuth tsz rendelkezik nagyobb szőlőoltvány-iskolával, és példájukra hamarosan nagykőrös és nagykáta környékén is több közös gazdaság megkezdi a nagyobb arányu szaporítóanyag-termelést.

/mti/

bb 5. orvos-beteg találkozók az 5. kerületben

hi/tr/m/sr

1962. január 20.

a belvárosban az sztk biztosítottak és családtagjaik, valamint az orvosi ellátásra jogosult nyugdíjasok száma csaknem 65 ezer, ezenkívül mintegy 150 ezer bejáró dolgozó ellátása is jelentős feladatokat ró az 5. kerületi egészségügyi apparátusra. nagy jelentősége van tehát ebben a kerületben is az egészségügyi felvilágosításnak, amit a tanács a hatáskörébe tartozó rendelőintézetek vezetőivel, szakorvosával és a körzeti orvosokkal egyetértésben ujszerűen, orvos-beteg találkozók rendezésével is elősegít. ezeken a találkozókön, amelyeket a kerület mind a 23 orvosi körzetében március közepéig folyamatosan megtartanak - népszerű felvilágosító előadásokat tartanak az orvosok a biztosítottak jogairól és kötelességeiről. ezeken az összejöveteleken az orvosok és betegek kölcsönösen elmondják véleményüket a betegellátásról, s javaslataikat tesznek a kerület egészségügyi helyzetének további javítására.

/mti/

- 2 -

bb 6. felhívás a mezőgazdasági ujitókhöz

i so/gg/n/ie

1962. január 20.

a földművelésügyi minisztérium az országos találmányi hivatal és a medosz közös felhívással fordult az állami gazdaságokban, erdőgazdaságokban, gépállomásokon és termelőszövetkezetekben, valamint mezőgazdasági jellegű intézményekben dolgozó feltalálókhoz és ujitókhöz, hogy a legutóbbi három évben elfogadott találmányaikkal és ujitásaikkal jelentkezzenek az 1962 évi országos mezőgazdasági kiállításra. a hagyományoknak megfelelően ugyanis a mezőgazdaság nagy seregszemléjén külön bemutató ismerteti az országos bevezetésre alkalmas olyan ujitásokat és találmányokat, amelyek elősegítik a második ötéves terv mezőgazdasági feladatainak teljesítését. a mezőgazdasági ujitók és feltalálók a jelentkezési lapokat a földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági kiállítási irodájánál igényelhetik és a jelentkezéseket április végéig kell benyújtani.

/mti/

- 3 -

bb.7. követésmemlétké kezdeményezés: szabadalmi ügyeket- iparjog-
védelmi tanfolyamot indítottak a szerszámgépiparban

i/tó/a/vg

1962. január 20.

az utóbbi időben igen sok találmány született a szerszám-
gépiparban, amelyek közül soknak a szabadalmaztatása csak azért
húzódott el, mert az egész iparágban mindössze egy-két szakvizs-
gával rendelkező, szabadalmi ügyekben jártas iparjogvédelmi
szakember dolgozott. a hiány pótlására a kohó-és gépipari
minisztérium szerszámgépipari igazgatósága és a szerszámfejlesz-
tő bizottság most iparjogvédelmi tanfolyamot indított. a tan-
folyamra az iparág minden üzeme küldött egy-két képviselőt.

a résztvevők, jórészt mérnöki és technikai képesítéssel rendel-
kező szakemberek, kilenc hónapig havonta egy napot töltenek
a tanfolyamon, ahol főleg gyakorlati kérdésekkel a találmányok,
ujítások ügyintézésével és általában a műszaki fejlesztés fő-
kérdésével foglalkoznak. /mti/

--

bb.8. érdekes cikkek a világosság legújabb számában

hi/a/sr

1962. január 20.

a világosság most megjelent számában mátrai lászló atheizmus és
érzelmi élet címen írt tanulmányt. trencsényi-waldapfel imre
mindennek a mértéke az ember címmel a mítoszok születésének és a
filozófiai valláskritika kialakulásának problémáit elemzi. walter
holtscher bécsi egyetemi tanár az élet értelmének megfogalmazá-
sát vizsgálja a polgári filozófia irányzatainak tükrében.
tarján imre kard és kereszt nyugat-németországban címmel a revansra
törekvő militaristák és az egyházak kapcsolatát mutatja be. pető
tibor a nagy port felvert vatikáni biblia-vita eseményeit és okait
taglalja. cömötör tekla az újévi népszokások eredetéről, lukácsi
sándor a magyarországi egyházak felvilágosodás-ellenes tevékeny-
ségéről írt érdekes cikket. wollemann mária a gyógyszerek lelki
hatását állítja párhuzamba a lélekre vonatkozó idealista elképze-
lésekkel, rácz zoltán újabb családi ünnepeink eddigi tapasz-
talatait elemzi. a számot jacques prevert verse, b. russet novellája
a nyugati szabad gondolkodók harcainak ismertetése, könyvirova
kis enciklopédia, versek, hírek és glosszák élénkítik. /mti/

--

9.30

- 4 -

bb.9. elkészült a „zseb-vizlágyító,, berendezés terve az ép-
rillis 4 gépgyárban

i tó/gg szb hk

1962. január 20.

az április 4 gépgyár megbízást kapott ipari típuskaszánokat ki-
szolgáló vizlágyító berendezés megszerkesztésére és elkészítésére. a
gyár szakemberei a hőtechnikai kutató intézet támogatásával megoldot-
ták a feladatot. fáradozásuk eredményeként az országban elsőnek el-
készült a kis helyigényű, bárhol egyszerűen felszerelhető vizlágyító
berendezés terve.

a szakemberek a tervezésnek egy nálunk szokatlan módját, az úgy-
nevezett modelltervezést választották. vagyis a rajzasztalnál szerkesz-
tett tervek alapján először fából és bádorgóból elkészítették a beren-
dezés egyes elemeit. ekkor kezdték összerakni, úgy elhelyezni az
egyes elemeket, hogy a lehető legkisebb térfogatra minden elférjen.
végülis kialakult a legjobb megoldás. az egész berendezés alapterüle-
te nem egészen 7 négyzetméter, amely úgy aránylik az eddig ismert
vizlágyítókhöz, mint a kis zsebrádió egy hatalmas világvilágítóhoz. ezé-
neveztek el „zseb-vizlágyítóknak,, az új típusu berendezést szállí-
tható változatban is készíthetik, ugyanis felemeléséhez és mozgatásá-
hoz elegendő egyetlen, háromtonnás autódaru.

a makett alapján hozzákezdtek a prototípus gyártásához. /mti/

--

bb.12. rádióizotópos vizsgálati módszert dolgoztak ki veszprémben

vid te szb ki

1962. január 20.

a veszprémi magyar ásványolaj- és földgázkisérleteti intézet kutató-
vegyészei új, rádióizotópos vizsgálati eljárást dolgoztak ki, amely
az eddig bonyolult, hosszadalmas vegyelemzési munkát néhány percre
rövidíti. a kőolajtermékek klórozását végző üzemekben, az intézet
módszere alapján, rádióaktív sugárzás segítségével állapíthatják
meg a klórtartalmat, anélkül, hogy a sugárforrás bármiféle veszélynek
tenné ki az elemzésen dolgozó szakembereket. az eljárással a nap bár-
mely szakában pontos adatokat kaphatnak a vegyiberendezésekben levő
termék összetételéről és ez megkönnyíti a gyártásmenet irányítását.

az intézettel több nagyüzem vette fel a kapcsolatot a korszerű
vizsgálati módszer átvételére. /mti/

--

10.30

- 5 -

Handwritten mark

10. a növény exportfeladatok megoldására új szerelőcsarnok épült a csepeli egyedi gépgyárban

i tó/tn szb vg

1962. január 20.

a csepeli egyedi gépgyár a szerelőcsarnok elavultsága miatt az utóbbi időben már csak nagy nehézségekkel tudta kielégíteni a növény export és hazai igényeket, pedig a gyárnak fontos szerepe van különböző komplett nagy berendezések készítésében. innen szállítják többek között a kínai népköztársaságra a méreteiben is hatalmas csőgyári hengercsatornákat és toldópadokat, most pedig nozákézdtek a szovjetunió részére olyan gumiprések sorozatgyártásához, amelyből egyetlen darab súlya meghaladja a 200 tonnát.

a feladatok megoldásának könnyítésére most új szerelőcsarnokot adtak át rendeltetésének. a 750 négyzetméter alapterületű csarnok a legkorszerűbb megoldással készült. a tetőszerkezetet például előregyártott, úgynevezett dongatetőhéj-elemekből állították össze. az új csarnok kivitelében is igen tejszetős. a tervezők a legmesszebbmenően alkalmazták a munkalelektani szempontból legjobban megfelelő építészeti elemeket. az épület belseje többféle színárnyalatú. citromsárgák a vasbetongerendák, narancs-sárga színű a daru, amelynek pillére a ablakok zöld árnyalatával azonos. a falakat műanyagfestékkel vonták be, hogy könnyen lemoshatók legyenek. akna létesítésével lehetővé tették, hogy a dolgozóknak ne kelljen kényelmetlen helyzetben a földre hasalva szerelni a gépeket. a csarnok 2,400.000 forintba került.

a szerelő dolgozói szocialista megőrzésére át az üzemet, vállalták, hogy gondosan vigyáznak a berendezés korszerűsítik a szerelési technológiát, az eddiginél nagyobb kben élnek a kiegészítés lehetőségeivel. úgy számítják, hogy az új csarnokban 15 százalékkal növelik az idén a szerelés termelékenységét a múlt évi eredményekhez képest.

a régi szerelőléből 9 brigád már át is költözött az új üzemrészbe és azonnal hozzátették a szovjet rendelésre készülő gumisütő prés-gépek szereléséhez. /mti/

--

10.37

- 6 -

11. ötvenezer vizsga a műszaki egyetemen, csoportosan készültek - jobb eredményt értek el a közgazdaságtudományi egyetemen, a vizsgák kétharmada lezajlott az ötvös Loránd tudományegyetem természettudományi karán

i hc/ta szb sr

1962. január 20.

január a félévi vizsgák ideje az egyetemeken. a vizsgaidőszak eddigi menetéről érdeklődött az mti munkatársa három fővárosi egyetemén.

a budapesti műszaki egyetem különféle tagozatain többezren tanolnak. a hallgatóknak mintegy 50.000 vizsgán kell „számot adniok”, tanulmányi előrehaladásukról, tudásukról ezekben a napokban. a másodévtől „felfelé”, a hallgatók jelentkezés alapján, az általuk választott időpontban vizsgáznak. az első évfolyamnál kísérletképpen bevezették az úgynevezett kötött vizsgarendszert, vagyis a tanulócsoporthok tagjai egy-egy tárgyból együtt vizsgáznak. az egyetem gépészmérnöki karán a nappali tagozaton a vizsgák 42, a levelező tagozaton 36 százaléka zajlott le a hónap közepéig. az eredmények biztatók, s az eddigi tapasztalatok arra mutatnak, hogy a többéves fejlődés tovább tart az egyetemen.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen egyes szakokon igen jó eredményt mutatnak az eddigi vizsgák. az első évfolyam vizsgádoinak teljesítménye mindhárom karon jobb a tavalyi átlagnál. tíz nap alatt 1.164 vizsgát tettek le az elsőéves hallgatók, 32 százalékban jeles eredménnyel. utóvizsgára ugyanezen idő alatt mindössze három százalékot utasítottak. a tavalyi átlagnál lényegesen jobb - 4.36-os - eredményt értek el eddig a harmadik évfolyam, egyik tanári szakán vizsgázó hallgatók. a jobb eredmények elérését az is elősegítette az egyetemen, hogy a korábbinál többen készültek csoportosan a vizsgákra és együttesen jelentek meg azokon.

az ötvös Loránd tudományegyetem természettudományi karán a vizsgáknak mintegy kétharmada zajlott le eddig. az elsőéves hallgatók közül a biológia-kémia és a biológia-földrajz tanári szakon értek el különösen jó - többségében 4-5-ös eredményt. a matematika-fizika és a kémia-fizika szakon a teljesítmény közepes. /mti/

--

10.40

- 7 -

HC

bb 13. új turistaszállóval gazdagodik a bakony

vid te szb ki

1962. január 20.

a veszprém megyei tanács idegenforgalmi bizottsága és a pápai járási tanács egy régebbi épület átalakításával turistaszállót létesített a bakony északnyugati részének egyik szépfekvésű községében, döbrönten. a községi tanács már rendelkezésre bocsátotta a régi épületet, amely átalakítás után ötven turistának nyújt kényelmes szállást.

a községben autóbuszvárótermet, a közelben pedig új kilátótornyot építenek. így döbrönte az idén már a gyalogturák kiindulópontja lesz. innen kereshetik fel a turisták csurgóut, csehánya és farkasgyepű vadregényes vidékeit. /mti/

bb 14. óceánjáró- és csatahajó modellezők mezőhegyesen

vid te szb ki

1962. január 20.

molnár géza mezőgazdasági mérnök, a mezőhegyesi állami gazdaság munkaügyi vezetője, a kiváló sportrepülő, harminc évnél régebben készít különféle repülőgép és hajómodelleket. tulaját átadja a mezőhegyesi fiataloknak is, s a medosz móríc zsigmond művelődési otthon huszonnégytagú modellező körében több tanítványa valóságos mesterré lett az erectiekhez megszólalásig hasonló hajó- és repülőmodellek készítésének. a szakkör tavalyelőtti első és második díjat nyert az országos versenyen, s két év óta dél-magyarország első helyettje.

a szenvedélyes modellező fiatalok a téli estéken újabb megyei és országos versenyre készülnek. a mezőhegyesi miniatűr „repülőgép- és hajógyárban”, hazai, csehszlovák, kelet-német és lengyel modellező folyóiratokban közölt minták szerint a legmodernebb óceánjáró hajók és tengeralattjárók kis másait készítették el, révhajó és yacht, valamint egész kis repülőgép flotta bizonyítja ügyességüket. többek között elkészült a pobeda típusú tengerjáró hajó, a szaturnusz szovjet csatahajó és a nautilus amerikai tengeralattjáró törpe mása, amelyeket villannyal világítanak ki és működtetnek. motoros, körrepülő és szabadon repülő gépekkel, valamint vitortázó modellekkel is gyakran tartanak bemutatót a környéken. /mti/

10.47

- 8 -

bb 16. 2500 filmvetítés, változatos szemléltető eszközök a tit előadásain baranyában

vid te/ke-lm tm

1962. január 20.

a tit baranya megyei szervezete elkészítette az idén tartandó előadásainak részletes forgatókönyvét, amely felsorolja: hol, mikor és milyen témájú előadások milyen szemléltető eszközök felhasználásával hangzanak el. filmet az előadásához felénezt, azaz 2500 alkalommal vetítenek. valamennyi előadáshoz felhasználják az erre a célra létesített szemléltető eszközök táráit, az iskolai szertárak anyagát, a diavetítést, sőt a zenét és a verset is a pécsi zeneművészeti szakiskola diákjainak, illetve a középiskolák diákszavalóinak közreműködésével. a filmeket a baranya megyei filmtárból kölcsönzik és hordozható vetítógépekkel egyes pécsi üzemek is segítik az ismeretterjesztő társulatot. /mti/

bb 17. mezőgazdasági tanulók találkozója, „jogi”, estek, a gyenge tsz-ek segítése a vas megyei népfrentbizottság munkatervében

vid gk-lm tm

1962. január 20.

a hazafias népfrent vas megyei bizottságának első félévi tervéből kitűnik, hogy a mozgalom továbbra is számottevő segítséget nyújt a mezőgazdaságnak. megrendezi például a mezőgazdasági tanulók baráti találkozóját, amelyen szakemberek beszélgetnek a fiatalokkal a szövetkezetekről, a mezőgazdaság fejlődésének perspektíváiról. a népfrent jogi bizottsága járasonként öt községben tart „jogi”, esteket. a jogászok tanácsadással is a tagság rendelkezésére állnak. a rét- és legelőgazdálkodási bizottság folytatja a megye rétjeinek, legelőinek térképezését, amelynek alapján a gazdaságok hozzálátnak az eddig elhanyagolt területek javításához. a nagy állatállományú megyében ennek nagy jelentősége van, mert gyakran visszatérő jelenség a takarmányhiány.

a népfrent-bizottságokban tevékenykedő mezőgazdasági szakemberek külön tervet készítenek a gyengén működő tsz-ek segítésére. folytatják az eddig is hasznosnak bizonyult tapasztalatcseréket. a gyengén működő tsz-ek vezetői, tagjai a népfrent közreműködésével - kapcsolatba lépnek az eredményesen gazdálkodó szövetkezetekkel. a népfrentbizottságok segítséget nyújtanak a tsz-majorok fásításához is. /mti/

10.50

- 9 -

bb 13. új turistaszállóval gazdagodik a bakony

vid te szb ki

1962. január 20.

a veszprém megyei tanács idegenforgalmi bizottsága és a pépai járási tanács egy régebbi épület átalakításával turistaszállót létesít a bakony északnyugati részének egyik szépfekvésű községében, döbrönten. a községi tanács már rendelkezésre bocsátotta a régi épületet, amely átalakítás után ötven turistának nyújt kényelmes szállást.

a községben autóbuszvárótermet, a közelben pedig új kilátótornyot építenek. így döbrönte az idén már a gyalogturák kiindulópontja lesz innen kereshetik fel a turisták csurgóút, csehbánya és farkasgyepű vadregényes vidékeit. /mti/

--

bb 14. óceánjáró- és csatahajó modellezők mezőhegyesen

vid te szb ki

1962. január 20.

molnár géza mezőgazdasági mérnök, a mezőhegyesi állami gazdaság munkaiügyi vezetője, a kiváló sportrepülő, harminc évnél régebben készít különféle repülőgépek és hajómodelleket. tudását átadja a mezőhegyesi fiataloknak is, s a medosz móríc zsigmond művelődési otthon huszonnégytagú modellező körében több tanítványa valóságos mesterré lett az eretiekhez megszólalásig hasonló hajó- és repülőmodellek készítésének. a szakkör tavalyelőtti első és második díjat nyerte az országos versenyen, s két év óta dél-magyarország első helyettje.

a szenvedélyes modellező fiatalok a téli estéken újabb megyei és országos versenyre készülnek. a mezőhegyesi miniatűr „repülőgép- és hajógyárban”, hazai, csehszlovák, kelet-német és lengyel modellező folyóiratokban közölt minták szerint a legmodernebb óceánjáró hajók és tengeralattjárók kis másait készítették el, révhajó és yacht, valamint egész kis repülőgépek flottát bizonyítja ügyességüket. többek között elkészült a pobeda típusú tengeralattjáró hajó, a szaturnusz szovjet csatahajó és a nautilus amerikai tengeralattjáró törpe mása, amelyeket villannyal világítanak ki és működtetnek. motoros, körrepülő és szabadon repülő gépekkel, valamint vitortázó modellekkel is gyakran tartanak bemutatót a környéken. /mti/

--

10.47

- 3 -

bb 16. 2500 filmvetítés, változatos szemléltető eszközök a tit előadásain baranyában

1962. január 20.

vid tm/ke-lm tm

a tit baranya megyei szervezete elkészítette az idén tartandó előadásainak részletes forgatókönyvét, amely felsorolja: hol, mikor és milyen témájú előadások milyen szemléltető eszközök felhasználásával hangzanak el. filmet az előadáshoz felénezték, azaz 2500 alkalommal vetítenek. valamennyi előadáshoz felhasználják az erre a célra létesített szemléltető eszközök táráit, az iskolai szertárak anyagát, a diavetítést, sőt a zenét és a verset is a pécsi zeneművészeti szakiskola diákjainak, illetve a középiskolák diákzavatóinak közreműködésével. a filmeket a baranya megyei filmtárból kölcsönzik és hordozható vetítőgépekkel egyes pécsi üzemek is segítik az ismeretterjesztő társulatot. /mti/

--

bb 17. mezőgazdasági tanulók találkozója, „jogi”, estek, a gyenge tsz-ek segítése a vas megyei népfrentbizottság munkatervében

1962. január 20.

vid gk-lm tm

a hazafias népfrent vas megyei bizottságának első félévi tervéből kitűnik, hogy a mozgalom továbbra is számottevő segítséget nyújt a mezőgazdaságnak. megrendezi például a mezőgazdasági tanulók baráti találkozóit, amelyen szakemberek beszélgetnek a fiatalokkal a szövetkezetekről, a mezőgazdaság fejlődésének perspektíváiról. a népfrent jogi bizottsága járásokként öt községben tart „jogi”, esteket. a jogászok tanácsadással is a tagság rendelkezésére állnak. a rét- és legelőgazdálkodási bizottság folytatja a megye rétjeinek, legelőinek térképezését, amelynek alapján a gazdaságok hozzálátnak az eddig elhanyagolt területek javításához. a nagy állattármányú megyében ennek nagy jelentősége van, mert gyakran visszatérő jelenség a takarmányhiány.

a népfrent-bizottságokban tevékenykedő mezőgazdasági szakemberek külön tervet készítenek a gyengén működő tsz-ek segítségére. folytatják az eddig is hasznosnak bizonyult tapasztalatcseréket. a gyengén működő tsz-ek vezetői, tagjai a népfrent közreműködésével - kapcsolatba lépnek az eredményesen gazdálkodó szövetkezetekkel. a népfrentbizottságok segítséget nyújtanak a tsz-majorok fésítéséhez is. /mti/

--

10.50

- 9 -

bb 18. villamosgép-kezelést tanulnak a borsodi szövetkezeti tagok
vid j/Lm ie 1962. január 20.

borsod megyében az idén újabb 22 termelőszövetkezetbe juttatják el a villamos áramot. ezzel több mint kétszázra emelkedik a villamosított közös gazdaságok száma a megyében. az észak-magyarországi áramszolgáltató vállalat dolgozói a villamos berendezések okszerű kezelésére is megtanítják a szövetkezeti gazdákat. egy éven belül a napokban már a második villamos gépkezelői tanfolyamot fejezték be. ezeken csaknem 250 szövetkezeti taggal ismertették meg a vállalat szakemberei a villamos gépek, berendezések kezelését, a balesetek megelőzésének, elhárításának módszereit, a villamosárammal való okszerű, takarékos gazdálkodást./mti/

bb 19. hizlalási rekordot ért el az ikervári tsz sertésgondozója
vid j-Lm ie 1962. január 20.

az ikervári buzakalász termelőszövetkezetben varga istván, több mint 130 sertés gondozója, hosszú idő óta foglalkozik sertéstenyésztéssel, s úgy emlegetik a faluban, hogy mestere szakmájának rendszeresen tanulmányozza és bátran alkalmazza is az új hizlalási módszereket. az elmúlt évben egy sertésalja malacnál kezdett kísérletezni a hizlalási idő csökkentésével. a malacokat még szopós korban az etetéshez szoktatta, először csak fehérjedus takarmány-árpát, később pedig különféle takarmánykeveréket adott nekik. az így megerősödött, jó étvágyu malacokat nyolchetes korukban már hizóba állította, s nem várt eredményt ért el. az állatok nyolc hónapos korukra 125 kilósak lettek. ilyen hizlalási „rekordot”, még sem a háztáji gazdaságokban, sem pedig a szövetkezetben nem értek el a sertéstenyésztők. ezt a módszert, mellyel jelentős mennyiségű takarmányt is megtakarítanak, varga istván az idén már nagyobb méretekben alkalmazza./mti/

10.58

- 10 -

bb 15. autóbust kapott a szegedi tudományegyetem
vid fm/ke szb fm 1962. január 20.

a szegedi tudományegyetem tanári karának és hallgatóinak régi kívánsága teljesült: negyven személyes ikarus tóbust kapott az egyetem. a járművet a tudományos kutatással, oktatással, a hallgatók kulturális és sporttevékenységével kapcsolatos utazásokra használják fel./mti/

bb 22. bevált az első építőipari géplánc-sor
vid te szb ki 1962. január 20.

a dunaujvárosi 26-os építőipari vállalat százhalombattai erőmű építkezésén nagymennyiségű betont használnak fel. a betonozási munkák meggyorsítására és önköltségének csökkentésére a vállalat műszaki szakemberei olyan géplánc-sort terveztek és állítottak össze, amelyben a kavicsot adagoló géplapáttól a kész beton elszállításáig és a vibrátorozásig tizenkét különböző gép kapcsolódik egymáshoz. ilyen tizenkét gépből álló gépláncsort most használnak először az építőiparban.

az első gépláncsor kitűnően bevált. a betortelep óránkénti teljesítménye átlagosan husz köbméter. a gépek mellett, a munkahelyre szállítást is beleszámítva, összesen kilenc ember dolgozik, kétharmadával kevesebb, mint a régi módszerű betongyártásnál és szállításkor. az így előállított és helyszínre szállított beton minősége is jobb a réginél.

a százhalombattán szerzett tapasztalatok alapján a dunaujvárosi 26-os építőipari vállalat gépészeti szakemberei most a pécsi hőerőmű bővítési munkáinál is hasonló gépláncsort akarnak felhasználni.

/mti/

11.05

bb 20. 100.000 kilométer a tsz-ben - nagyjavítás nélkül

vid j/Lm ie

1962. január 20.

a nagyhegyesi vörös október termelőszövetkezet egyik alapító tagja juhász péter, s ő vezette a termelőszövetkezetbe érkezett első traktort, azóta mindig gépekkel dolgozik, szállítja a vetőmagot, terményt, az építkezésekhez az anyagot. 19 hónappal ezelőtt új tehergépkocsi volánja mellé ültették. juhász péter azóta 100.000 kilométert tett meg a termelőszövetkezet gépkocsijával, egyetlen nagyobb javítás nélkül. a vörös október tsz vezetősége kiváló munkájáért elismerését fejezte ki juhász péternek, az anyagi megbecsülés sem marad el: a múlt esztendőben is csaknem 700 munkaegységet irtak könyvébe, s minden munkaegységre 40 forintnál több lesz a részesedés./mti/

bb 21. februártól már két kemencével naponta kilencszáz tonna nyersércet dolgoznak fel rudabányán

vid te-lm ki

1962. január 20.

a rudabányai vasércdusító műben, egy forgatható dobkemencével, január 2-án kezdték meg az üzemszerű termelést. a dusítás során a pátérc vastartalma 24 százalékról 42.5 százalékra növekszik, s ezt az ércet már gazdaságosan felhasználhatják a nagyolvasztók. eddig több mint 2.600 tonna dusított ércet szállítottak a diósgyőri és ózdi nagyolvasztókba. február elején üzembe helyezik a második dobkemencét is és ettől kezdve naponta 900 tonna pátércet dolgoznak fel./mti/

bb 23. fiókkönyvtárak a veszprém megyei munkásszállásokon

vid gk-lm fm

1962. január 20.

veszprém megye ipari központjaiban a művelődési házak messzemenően gondoskodnak a munkásszállások lakóinak kulturális ellátásáról. várpalotán, füzfőn, és ajkán a téli hónapokban szinte mindennapos látogatók a munkásszállások lakói a művelődési házak szakköri foglalkozásain, ismeretterjesztő előadásain, a munkásakadémiák óráin és a klubesteken. a várpalotai jószerecsét művelődési ház mozgalmas életére jellemző, hogy klubtermeiben már husz különféle szakkörben tevékenykednek a bányászok, nagyon népszerűbbek között az eszperantista, a csillagvizsgáló és a régészeti szakkör.
/folyt./köv./-

11. 10

- 12 -

bb.23./fiókkönyvtárak....folyt./-lm

a művelődési ház igazgatósága a bányászok kívánságára nemrégén fiókkönyvtárral látta el mind a hat munkásszállót. összesen kétezer könyvet adtak ki a szállókba és hamarosan cserélni kell a fiókkönyvtárak állományát.

gyakorik a könyvankétok és az irodalmi viták is. a jószerecsét művelődési ház legutóbb oravecza paula írói közreműködésével rendezett vitát, amelyre meghívták a munkásszállások könyvbarátait is.

füzfőn, a nitrokémia munkásszállóján kívül négy fiókkönyvtárat helyeztek ki az üzemszűkbe azoknak a munkásoknak, akik a környék falvaiból autóbusszal járnak be munkahelyeikre és nincs idejük a művelődési ház könyvtárát felkeresni. a munkások, akik legtöbbször utazás közben is szívesen olvashatnak, sok könyvet visznek haza családtagjaiknak./mti/

-a

bb 30. küldött gyűlést tartott a bőripari tudományos egyesület

t sz/tm-lm ki

1962. január 20.

szombaton a technika házában tartották a bőripari tudományos egyesület ezévi küldöttgyűlését. a tanácskozáson az egyesület vezetői beszámoltak a műszaki fejlesztést elősegítő társadalmi szervezet elmúlt évi munkájáról. résztvettek a szabványosítás, előregyártás fejlesztésében a technológiai folyamatok korszerűsítésében, segítették a fiatal műszakikak szakmai továbbképzését. az egyesület 1600 tagot számlál és 12 vidéki csoportja működik.

a küldöttgyűlésen, - amelyen részt vett földi lászló a könnyűipari miniszter első helyettese - megválasztották a szakmai egyesület új vezetőségét, majd kormánykitüntetések és a könnyűipar kiváló dolgozója okleveleket nyújtottak át./mti/

11.25

- 13 -

bb 24. népművészeti muzeum nyílik balatonszentgyörgyön

vid fm/ke szb fm

1962. január 20.

a somogy megyei idegenforgalmi hivatal népművészeti muzeum megnyitását tervezi balatonszentgyörgyön, egy műemlékké nyilvánított, több mint száz éves, ugynevezett fatalpas házban. a muzeum anyagának gyűjtését megkezdték. a régi népművészeti emlékeken kívül bemutatják a ma élő somogyi faragók, himzők készítményeit is. két teremben buzsáki, illetve karádi lakószobát rendeznek be, jellegzetes butorokkal, kézimunkákkal. /mti/

bb 25. szocialista szerződés a borsod megyei szentistván és az ndk-beli grosshennersdorf község művelődési otthonai között

vid fm/ke szb fm

1962. január 20.

a borsod megyei szentistván község művelődési otthonában tavaly ősszel magyar-német baráti estet rendeztek, amelyen a falu dolgozói elmondották az ndk budapesti nagykövetsége kulturattaságának, hogy szeretnének megismerkedni egy hozzájuk hasonló német falu művelődési otthonának munkájával.

a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetsége most értesítette a termelőszövetkezeti falu vezetőit, hogy a népművelési munka tapasztalatainak kicserélésére a drezda területi, Lößau körzeti grosshennersdorf község művelődési otthona szocialista szerződést kíván kötni a szentistvániakkal. a szerződés megkötésére rövidesen szentistvánba érkezik werner jahne művelődési otthonigazgató. /mti/

bb 26. csecsemővédő-otthon nagybajomban

vid fm/ke szb fm

1962. január 20.

a somogy megyei tanács egészségügyi osztálya nagybajomban, egy régi kastélyban csecsemővédő otthont létesített. itt 110 olyan gyermeket tudnak elhelyezni, akiket különféle okokból - például a felhőzt hozzáartók fertőző betegsége miatt - egy időre el kell különíteni környezetüktől. /mti/

11.30

- 14 -

bb 28. a szénbányák korszerű biztosító szerkezeteinek negyed részét itthon gyártják az idén - az év végére a fejtési frontok 30 százalékát korszerűen biztosítják

i szf/gk-lm vg

1962. január 20.

hazai bányáinkban évről-évre több a modern fém biztosító berendezés, tavaly azonban megakadt a fejlődés, mert a külföldről megrendelt tárok, acélsüveggerendák csak részben érkeztek meg. az idén nemcsak a múlt évi elmaradást pótolják, hanem újabb négy százalékkal növelik a korszerűen biztosított frontok hosszát. ilyen módon 1962 végére a frontok 30 százaléka kap korszerű biztosítást. a feltételek ezuttal kedvezőbbek, mint tavaly, mert nem kell kizárólag importra támaszkodni. a múlt évi sikeres próbák után a kiskunfélegyházi bányászati berendezések gyára az idén megkezdte a magyar konstrukcióju tárok és süveggerendák nagysorozatú gyártását. tízezer süveggerendát és ötezer acéltámot állít elő az üzem, körülbelül 25 százalékát a bányászat egész évi szükségletének.

a többi biztosító berendezést külföldről szerzik be. tízezer acéltámot és 9000 süveggerendát lengyelországból, 4000 támot pedig jugoszláviából vásárolnak. összesen tehát 38.000 új acélbiztosító szerkezetet kapnak 1962-ben a magyar bányák. minden egyes korszerű szerkezet 2,5 köbméter fát takarít meg. a megtakarítás révén az áru egy év alatt megtérül.

a következő években ugrásszerűen fejlődik a magyar támgártás, az ötéves terv végére a szükséges acélsüvegmennyiséget teljes egészében, a támszükségletnek pedig a 90 százalékát itthon állítják elő. /mti/

bb 27. automata-boy tájékoztatója majd a szegedi szabadtéri játékok vendégeit

vid fm/ke-lm fm

1962. január 20.

„gondolkodó,, és „beszélő,, automata-boy tervét készítette el a matematikai kutató intézet szegedi laboratóriumában dr. kalmár lászló akadémikus és muszka daniel tudományos kutató. a tervek szerint a szabadtéri játékok idején ez a készülék ad különféle felvilágosításokat a várost felkereső hazai- és külföldi vendégeknek. gombnyomásos működtetéssel 25 kérdésre válaszol magyar, orosz, angol és német nyelven. a gombnyomás és néhány másodperces „gondolkodási,, idő után többek között felsorolja szeged nevezetes műemlékeit, röviden ismerteti a szabadtéri játékok történetét, tájékoztató a pályaudvarok, a benzinkutak, strandok, stb. helyéről és még arról is, hogy hol lenet kitűnő halászlét kapni. /mti/

11.34

- 15 -

bb 29. áramvonalas diódaráló, aszfaltkeverőgép és hajó - husz ipari forma-tervező egy év alatt négyszáz gyártmányt karcsúsított meg

i sz/gg szb vg

1962. január 20.

a vásárlók ma már elvárják az ipartól, hogy mindennapi használati tárgyaik ne csak rendeltetésüknek feleljenek meg, hanem esztétikai-lag is kifogástalanok legyenek. a modern formák kialakítása az ipari forma-tervezők feladata, akik az utóbbi 5-6 év óta szervezetten működnek. mind üzleteinkben, mind külföldön, - ahová exporttermékeink eljutnak, - sok újvonalu gyártmány dicséri munkájukat.

a magyar ipari forma-tervezők az iparművészeti váltalathoz tartoznak. jelenleg husz ipari forma-tervező dolgozik a vállalatnál, s rövidesen kapnak utánpótlást is. az iparművészeti főiskola formatervező szakán ebben a tanévben hat fiatal végez.

az ipari forma-tervező csoport tagjai a múlt évben mintegy négyszáz gyártmány szebb-harmónikusabb külsejét határozták meg. elképzeléseiket minden alkalommal tárcaközi bizottság tagjai, köztük művészeti szakértők, hagyják jóvá, s csak döntésük után kezdődhet meg a sorozatgyártás. a forma-tervezők, működésük első időszakában főként a gépgyárártól kaptak megbízásokat, most azonban már az ipar ugyszólván valamennyi ága igényli munkájukat. rendszeresen ők öltöztetik fel „új köntösükbe,, a rádió- és tv készülékeket, az orvosi műszereket, sőt még kisebb szerszámokat is formatervezetnek az üzemek. legutóbbi munkájuk közé sorolható a liliputi vérnyomásmérő, az ujtípusu villanykukta és tea főző, az ipari vasalógép terve. az uvatervnek megcsinosították az aszfaltkeverőgépet. a kalocsai fémtömegcikkgyár kérésére áramvonalasra tervezték az ujonnan gyártandó diódarálót. az utasellátó számára a hűtőket árusító peronkocsi rajzai készültek el. a hajógyárak is a forma-tervezők új megbízói közé tartoznak. szebbvonaluak lesznek ezután a személyhajók és belső berendezéseiket is célszerűbben alakították ki. a váci uti hajógyár uszódaruai szintén magukon viselik majd a forma-tervezők „kezényomát,, az uszódaru egyes részeit, a kormányállást és a darukezelő fülkét képezték ki kecsesebbre, célszerűbbre, mégpedig úgy, hogy a térkihasználás jobb legyen. a forma-tervezők ötletei nyomán sok esetben jelentős anyagmegtakarítást is elérhetnek az üzemek. keresett exportgyártmányaink legtöbbjének szerkesztésénél is közreműködtek a forma-tervezők. /mti/

11.40

- 16 -

bb 31. tanácskozás a műszaki ismeretterjesztésről

t hi/hi-lm csz

1962. január 20.

a tudományos ismeretterjesztő társulat országos műszaki választmányának elnöksége szombaton a kossuth klubban ülést tartott. osztrovszki györgy, az országos tervehivatal elnökhelyettese, a társulat műszaki választmányának társelnöke arról tájékoztatott, hogyan kívánják hasznosítani az szkp 20 éves programját a tit műszaki progapandájában. megvitatták továbbá a műszaki kisfilmek helyzetét és szerepét az előadások szemléltetésében, valamint a tit műszaki szakcsoportjainak munkáját, s jóváhagyták az 1962-63. évi munkás-akadémiák tematikájának irányelveit. /mti/

.-.

bb 33. értékes kötettel gazdagodott idegenforgalmunk irodalma: szombaton megjelenik a könyvpiacra a „budapest,, című utikönyv

t hbj/gg szb vg

1962. január 20.

szombaton délelőtt a könyv klubban a műszaki könyvkiadó, a fővárosi idegenforgalmi hivatal, az állami könyvterjesztő vállalat sajtófogadáson mutatta be idegenforgalmunk irodalmának újabb értékes kötetét, a „budapest,, című, most megjelent utikönyvet, amely a hét végén került a könyvesboltokba. papp Antal, a könyv felelős szerkesztője elmondta, hogy hazánk legfontosabb idegenforgalmi „tájéjáról,, budapestről mindeddig nem jelent meg összefoglaló, minden vonatkozásában teljes utikönyv - baedeker. ezt rendkívül hiányolták vendégeink, még a budapestiek is. az új utikönyv szerkesztéséhez 1958 nyarán láttak hozzá, 36 munkatárs gyűjtötte össze a rendkívül gazdag anyagot. a kötet első részében általános tájékoztatót kap az érdeklődő a fővárosról, a másik részben „bejárja,, a főváros utcáit, a független pedig gyakorlati hasznú részletekre hívja fel a figyelmet. az új idegenforgalmi könyvet a könyvesboltokban vásárolhatják meg az érdeklődők.

solt sándor, a műszaki könyvkiadó igazgatója arról tájékoztatta a sajtó képviselőit, hogy két év múlva meg kívánják jelentetni magyarország egykötetes utirajzát. az erre vonatkozó előkészületek már megtörténtek. /mti/

.-.

13.44

- 17 -

bb 32. időjárásjelentés

tm szb

1962. január 20.

a meteorológiai intézet jelenti január 20-án, szombaton 13 órakor:

enyhe idő

európa nagy részén az évszakhoz képest szokatlan enyhesség uralkodik. kivételt képeznek a következő területek, ausztria, a kárpát-medence és észak-skandináviya, ahol a hegyek közé beszorult hideg levegőt a nyugat felől hőmpölygő óceáni légtömegek egyelőre még nem tudták kiszorítani. ma éjjelkor felbocsátott budapesti légkörkutató műszer is ezt mutatta: egy kilométer magasságban plusz 7 fok hőmérsékletet jelzett.

házánkban tegnap az ország nagyrészen ködös volt az idő csak pécs és szeged környékén, valamint a mátra csucsain élveztek néhány órás napsütést. ezeken a helyeken plusz 5 - plusz 10 fokig emelkedett napközben a hőmérséklet, míg a többi ködös területek csak fagy-pont körüli értékeket értek el. főként az ország északi felében többhelyen volt ködszítálás, ónososó, ezért az utak itt sikossá váltak. ma hajnalban a nyugati határszél közelében mínusz 5-6, máshol mínusz 1-3 fokig hűlt le a levegő.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke mínusz 0.3 fok volt, a sokévi átlagnál 0.5 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 770 milliméter, alig változik.

várható időjárás vasárnap estig:

az évszakhoz képest enyhe idő. felhőátvonulásokkal, néhány helyen kisebb esővel. mérsékelt nyugati szél, többhelyen ködképződés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3 - plusz 1, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 2-7 fok között.

a duna vízállása ma reggel 292 centiméter. /mti/

--

13.49

- 18 -

ME

bb 34. az elnöki tanács elnökhelyettese és a miniszterelnökhelyettes fogadta új állandó ENSZ képviselőnket

te-lm hk

1962. január 20

marosán györgy, az elnöki tanács elnökhelyettese és kállai gyula miniszterelnökhelyettes fogadta csatorday károly rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a magyar népköztársaság ujonnan kinevezett állandó képviselőjét az egyesült nemzetek szervezeténél./mti/

--

bb 35. szombaton átadták a Láng gépgyár gépi-adatfeldolgozó üzemét

t sl/gg-lm vg

1962. január 20.

szombaton délelőtt a Láng gépgyárban átadták az ország első olyan gépi-adatfeldolgozó üzemét, amely nemcsak a számviteli munkát, hanem az üzem egész műszaki ügyvitelét korszerűsíti. a lyukasztó-, ellenőrző-rendező-táblázó- és szorzógépekből álló berendezés lehetővé teszi a termelés mélyreható elemzését. a többi között pontosan kimutatja, hogy a tervek végrehajtásához milyen munkaerő és anyag szükséges. a gépekkel a távlati tervek alapján akár évekre előre is ki lehet számítani, hogy a gyár mely részlegeit kell erősíteni, hol és mikor kell új termelőberendezéseket üzembe helyezni.

bár a gépi-adatfeldolgozó üzem hivatalosan csak most adták át, a gépek kísérletképpen már résztvettek az éveleji leltár készítésében és az 1962-es terv programjának kidolgozásában. az adatfeldolgozó gépparkot tovább bővítik, az idén újabb négy nagyteljesítményű gépet helyeznek üzembe és egy idő múlva itt szervezik meg az egész váci ut adatfeldolgozó centrumát./mti/

14.40

-- 19 --

ME

bb 36. két nap alatt 21 vaddisznót lőttek a belga és francia vadászok a keszthelyi erdőgazdaság rezervátumában

vid j/Lm ie

1962. január 20.

pénteken este fejeződött be 8 belga és francia vadász-kétnapos hajtóvadászata a keszthelyi erdőgazdaság rezervátumában. az év legnagyobb hajtóvadászatán, amelyen 70 hajtó működött közre, ritkaságnak számító gazdag zsákmány került terítékre: két nap alatt 21 vaddisznót lőttek a külföldi vendégek. az egyik elejtett vadkan agyarának hossza meghaladta a 18 centimétert./mti/

embargo 22-órától

bb 37. befejeződött a magyar-román műszaki tudományos együttműködési bizottság 12. ülészsaka

te-lm vg

1962. január 20.

az elmúlt napokban folytak budapesten a magyar-román műszaki tudományos együttműködési bizottság 12. ülészsakának tárgyalásai. a tárgyalások határozatai alapján a román fél kőolajbányászati, szénbányászati és geológiai tapasztalatokat ad át, ugyancsak értékes tapasztalatokat kapunk az élelmiszeripar, erdőgazdaság néhány területéről is. a magyar fél a határozatok értelmében fogadja a román fél szakértőit, dokumentációkat ad át a szénbányászat, a kohászat, a híradástechnika több területéről, továbbá ugyancsak a román fél rendelkezésére bocsátja a textilipar és az élelmiszeripar néhány területén szerzett tapasztalait.

Különösen emeli az ülészsak jelentőségét az a tény, hogy a két ország néhány legfontosabb kutatóintézete és tervezőirodája között létesül közvetlen együttműködés. a baráti légkörben lefolyt tárgyalás jegyzőkönyvét január 20-án írták alá.

/mti/

--

- 20 -

bb 38. haladó francia filmkritikus a magyar sajtó házában

t di/tm-lm sr

1962. január 20.

marcel martin haladó francia filmkritikus, aki a hungarofilm vendégeként tartózkodik hazánkban, szombaton a magyar sajtó házában filmkritikusokkal találkozott. az összejövetelen baráti véleménycserét folytattak a francia és magyar filmgyártás különféle időszerű kérdéseiről.

marcel martin elmondotta, hogy az elmúlt napokban a magyar művészeknek több mint tíz alkotását nézte meg.

- a látottak alapján - hangoztatta többek között - az a véleményem alakult ki, hogy a magyar filmgyártás jelentősen elmaradt attól a színvonaltól, amelyet a korábbi években a körhinta és a bakaruhában-al ért el. ugyanakkor most sem kell szégyenkeznie, hiszen a stúdiók „terméséből”, több új alkotás is jól megállhatja a helyét például az idei cannesi filmfesztiválon.

vendégünk továbbiakban elmondotta, hogy az ugynevezett francia új hullám, amely az utóbbi években jónéhány érdekes helyenként nagyon vitatható alkotással lepte és hökkengette meg a világot, többé kevésbé „kifutotta magát”, filmjei közül több nem talál forgalmazóra, ugyanakkor ideológiai mérlege is eléggé negatív. az új hullámhoz tartozó művészek érdeklődési köre kizárólag morális kérdésekre szorítkozik. éppen ezért a filmjeiknek kevés a közük a mai franciaországi társadalmi és politikai helyzethez. marcel martin végül beszámolt az idősebb és a fiatalabb francia filmművész nemzedék újabb alkotásairól./mti/

--

bb 39. felvételi hirdetés

k sr-lm sr

1962. január 20.

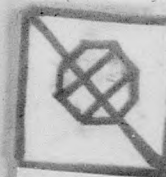
a színházi- és filmművészeti főiskola igazgatósága színészi szakra felvételt hirdet az 1962/63. tanévre. felvételre kizárólag érettségizett, vagy az 1961/62 tanévben érettségiző 18-22 éves fiatalok jelentkezhetnek. a jelentkezés írásban történik, amelyhez mellékelni kell a saját, és a szülők adatait tartalmazó életrajzot, érettségi bizonyítványt, továbbá az iskola, vagy a munkahely ajánlását. a jelentkezés benyújtásának határideje 1962. február 15.cim: budapest, 8. vas utca 2./c./mti/

--

-21-

15.05

15.30

bb 40. az országos gépiróbajnokság eredménye

te-lm sr

1962. január 20.

az országos gyorsíró- és gépiró versenybizottság közzétette a január 13-án megrendezett országos gépiróbajnokság eredményét.

magyarország 1962. évi gépiróbajnoka mahren klára, a lapkiadó vállalat dolgozója, a „magyarország örökös gépiró- bajnoka”, cím viselője, a 30 perces másolásban 14.958 leütést teljesített, 16 hibával. második helyezett: rajkai arturné /könnyűipari minisztérium; harmadik boromissza ivánné /külkereskedelmi minisztérium; negyedik: farkas sándorné /élelmezésiügyi minisztérium; ötödik: lakatos katalin /magyar labdarugók szövetsége; hatodik: esztergályos ferencné /belügyminisztérium/. a versenyen 52-an adtak be sikeres dolgozatot./mti/

--

bb 42. dorticos elnök választávirata dobi istvánnak és kádár jánosnak

te-lm sr

1962. január 20.

osvaldo dorticos torrado, a kubai köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének és kádár jánosnak, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének a kubai köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaikért./mti/

--

bb 43. magyar filmapok párizs két mozijában

i di/tm-lm sr

1962. január 20.

január 22-től 26-ig magyar filmapokat rendeznek párizs két mozijában, a bonaparte és a reumy filmszínházban. az esemény-sorozat idején bemutatják az alba regia, a katonazene, a két féldió a pokolban és a hannibál tanár ur című filmeket, ezen kívül a közönség elé kerül egy kisfilmekből gyermekeknek összeállított műsor is./mti/

--

15,20

- 22 -

bb 41. rendkívül enyheség európa-szerte, a nagy hideg a sarkkör vidékeire vonult vissza

i cs/j-lm ie

1962. január 20.

szombaton az ország nagyrészen megszűnt a ködképződés, s a szép napsütésben többhelyütt plusz 4 fokig emelkedett a nappali hőmérséklet, csupán a dunántul egyes köd alatt maradt völgyekben és az ország északkeleti megyéiben néhány helyen aradt fagypont alatt a hőmérő higánya. a napi hőmérséklet így is több mint 2 fokkal volt magasabb az időszaknak megfelelő sokévi átlagnál. mint a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, egész európában rendkívül enyhe az idő: már hosszú ideje tart az enyhe óceáni légtömegek beáramlása nyugatról, legutóbb pedig szubtrópusi áramlás érkezett a földközi-tenger felől. a január eleji kemény fagyok a sarkkör vidékeire vonultak vissza. európa leghidegebb pontja szombaton eggel svédország északi területe volt, de itt is csak minusz 10-15 fokot mértek, továbbá az alpok egyes völgyeiből jelentettek minusz 6-7 fokos fagyokat. érdekes, hogy a szovjetunióban még moszkvától északra is 0 fok körül volt az éjszakai hőmérséklet, s az ural vidékén csupán minusz 4-5 fokos fagyok voltak. ez legalább 15-20 fokkal enyhébb a szokottnál.

az enyheség előreláthatólag még néhány napig kitart. a jelek szerint a napfényes, szép időt helyenként kisebb esők váltják, majd és ködképződésre is számítanunk kell. a nappali hőmérséklet az ország nagyrészen a fagypont fölött marad./mti/

--

bb 44. új óvodát avattak szigetköz legnagyobb községében halászában

vid fm/ke-lm fm

1962. január 20.

szigetköz legnagyobb községében, halászában a községfejlesztési alappól - másfélmillió forint költséggel - korszerű óvodát építettek. a három foglalkozó teremmel, két mosdóval, nevelői szobákkal ellátott 130 férőhelyes óvodát szombaton adták át rendeltetésének./mti/

--

15,30

- 23 -

bb. 45. római sándor látogatása mezőkövesden

k gy/fm

1962. január 20.

római sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke meglátogatta a mezőkövesdi búzakaralász termelőszövetkezetet. hosszan beszélgetett a tsz vezetőivel és tagjaival, majd megtekintette a közös gazdaságot. a mezőkövesdi ifjúsági házban a járásból megjelent nagyszámu hallgatóság előtt képviselői beszámolót tartott. /mti/

..

bb. 46. óvodát avattak hajduhadházon

vid ke/gy/fm

1962. január 20.

hajduhadházon szombaton 50 személyes óvodát adtak át rendeltetésének, amelynek építését a falu lakói közül háromszázan segítették társadalmi munkával. a község harmadik óvodája hétfőn nyílik meg. /mti/

..

bb. 47. művelődési otthont avattak nyiradonyban

vid ke/gy/fm

1962. január 20.

saját erőből épített művelődési otthont adtak át rendeltetésének szombaton nyiradonyban. a községfejlesztési alaptól és a lakosság társadalmi munkájával létrehozott épületben 350 férőhelyes nagyterem, könyvtár, olvasószoba áll a látogatók rendelkezésére. /mti/

..

bb. 48. a tolna megyei képviselőcsoport ülése

vid tm/gy/fm

1962. január 20.

a tolna megyei képviselőcsoport szombaton a tamási tejjüzemben tartott ülést amelyen a munkaverseny és az ujitómozgalom egyes kérdéseit vitatta meg. az ülésen - amelyre a megyéből 40 szakembert hívtak meg - résztvevett soczó józsef, az mszmp tolna megyei bizottságának első titkára is. /folyt. köv./

15,50

- 24 -

H. 10. 12. 12.

bb. 49. somogyban vendégszeropel a budapest táncegyüttes

vid ke/gy/fm

1962. január 20.

a budapest táncegyüttes tagjai szombaton kaposvárra érkeztek. fogadásukon megjelent dr. németi lászló, a somogy megyei tanács vb. elnökhelyettese, dr. halász jános, a somogy megyei népfront bizottság titkára, továbbá a megye kulturális szerveinek több vezetője.

az együttes kaposvárott négy előadást tart, ezenkívül kilenc somogyi község művelődési házaiban mutatja be tíz év legszebb táncai című műsorát. /mti/

..

bb. 50. hivatalos nyereségjegyzék a lottó 3. játékhetéről

tm/gy/hk

1962. január 20.

a lottó 3. játékhetére beérkezett 4 361 043 lottószelvény. öt találatos szelvény nem volt. négy találatot 42 fogadó ért el, a nyereségösszeg egyenként 77 876.25 forint. három találatot 3 694 fogadó ért el, a nyereségösszeg egyenként 442.50 forint. a két találatos szelvények száma 100 023, ezekre egyenként 16.40 forintot fizetnek. /mti/

..

17,40

H. 10. 12. 12.

- 25 -

bb. 52. időjárásjelentés

gg/gy/bs

1962. január 20.

a meteorológiai intézet jelenti január 20-án, szombaton
18 órakor:

enyhe idő

várható időjárás vasárnap estig: az évszakhoz képest enyhe
idő, felhőátvonulásokkal, egy-két helyen kisebb esővel. mérsékelt
nyugati szél. helyenként köd
várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: plusz 2-
plusz 7 fok között. /mti/

bb. 51. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának
távirata a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságához

k gy/sr

1962. január 20.

a lengyel egyesült munkáspárt
központi bizottságának

v a r s ó

kedves elvtársak!

a lengyel munkáspárt megalakulásának 20. évfordulója alkal-
mából forró testvéri, kommunista üdvözlésünket küldjük önöknek
és a lengyel egyesült munkáspárt valamennyi tagjának.

az elmúlt husz év eseményei dokumentálják a lengyel munkáspárt
megalakulásának történelmi jelentőségét a lengyel nép életében.
husz évvel ezelőtt hazájuk, népük a fasiszta megszállók mérhe-
tetlen terrorjától szenvedett. nemzeti történelmük eme sorsdöntő
idejében a lengyel nép legjobb fiainak összefogásából született
meg a marxista-leninista lengyel munkáspárt, amely szervezőjévé
és irányítójává lett a nemzeti erők összefogásának, az ország
felszabadításáért, a munkáshatalom megteremtéséért, az új szoci-
alista lengyelország alapjainak lerakásáért folyó küzdelemnek.
ezen az úton tovább haladva a lengyel egyesült munkáspárt siker-
rel rakja le a szocializmus alapjait lengyelországban, újabb
eredményeket ér el a nép anyagi és kulturális felemelkedéséért
folytatott harcban.

/folyt. köv./

18,06

18.16

Zet

- 26 -

bb. 51. / a magyar szocialista... folyt./ gy

a lengyel munkáspárt megalakulásának 20. évfordulóján
szívből kívánunk további sikereket ahhoz a nemes küzdelemhez,
amelyet a lengyel nép a lengyel egyesült munkáspárt vezetésével
folytat a szocializmus felépítéséért, a béke megőrzéséért.

a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága.

/mti/

bb. 53. zárszámadás a vassurányi magyar-szovjet barátság tsz-
ben
vid gk/gy/bs
1962. január 20.

szombaton délután tartotta meg zárszámadó közgyűlését a
vassurányi magyar-szovjet barátság tsz, amelyben d.a. raimbekov,
a szovjet nagykövetség titkára, gosztynyi jános a megyei párt-
bizottság első titkára, az mszbt, a járási párt- és tanácsi
szervezetek, a patronáló szervek képviselői is megjelentek. a
közgyűlésen lipics jános tsz-elnök számolt be az 1961. évi
munkájukról, ismertette, hogy az elmúlt évben tovább erősödött,
szilárdult a szövetkezet, a tervezett 2 769 000 forint
helyett 3 265 000 forint volt a bevételük. árúértékesítési
tervüket 132 százalékra teljesítették. száz katasztrális holdan-
ként 122 mázsa húst adtak a népgazdaságnak. részletesen szólt
az évi munkáról, hangsúlyozva, hogy a szövetkezeteknek minden
lehetősége megvan arra, hogy az eredmények még nagyobbak legye-
nek. ismertette, hogy az idén egy-egy munkaegységre a tsz 40.80
forintot fizet. átlagosan egy-egy tsz-tag jövedelme 18 898
forint. befejezésül lipics jános az 1962-es év feladatait
ismertette.

d.a. raimbekov, a szovjet nagykövetség titkára tolmácsolta
a szovjet nép, a szovjet nagykövetség munkatársainak üdvözlését
és erős egészséget, sikert kívánt a további munkához. gosztynyi
jános, a megyei pártbizottság első titkára azokról a feladatokról
szólt, amelyek az elkövetkező években várnak a mezőgazdaságra.

a közgyűlés után a tsz-tagok és a vendégek közös vacsorán
vettek részt. /mti/

19,35

19.41

Zet

- 27 -

bb. 54. megkezdődött a szakszervezeti szimfónikus zenekarok ünnepi hangversenysorozata

t hi/ni/gy/bs

1962. január 20.

szombaton este a szakszervezetek művelődési otthonában tartották ünnepélyes megnyitó előadását annak a hangversenysorozatnak, amelyet a szakszervezetek budapesti tanácsa a szakszervezeti szimfónikus zenekarok 500. peremkerületi koncertje alkalmából rendezett. a szot, a szakszervezetek és a népművelési szervek képviselőinek részvételével megtartott hangversenyt barinkai oszkárné, a szakszervezetek budapesti tanácsának titkára nyitotta meg, majd a munka vöröszászoló érdemrendjével kitüntetett vasas központi művészegyüttes szimfónikus zenekara és énekkara, az édosz központi szimfónikus zenekara, férfikara és a husipari dolgozók központi kórusa liszt, erkel és bartók-műveket tolmácsoltak. a műsorban közreműködtek: tatali erzsébet, simon ferenc és tóth lajos operaénekesek. /mti/

bb. 55. magyar-mongol barátsági est borzaváron

vid ke/gy/fm

1962. január 20.

a veszprém megyei borzaváron szombaton magyar-mongol barátsági estet rendezett a hazafias népfront. az ünnepi esten a, zsancanbalszan a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének attaséja méltatta a két nép barátságát és ismertette a mongol népköztársaság eredményeit. /mti/

bb. 56. német nap a pécsi olimpia étteremben

vid te/gy/ki

1962. január 20.

pécs legszebb szórakozóhelye, az ujmecekalji olimpia vendéglátó kombinát dolgozói barátsági szerződést kötöttek az ndk-beli aue bányaváros hasonló intézményével. a szerződés szerint havonta egy alkalommal pécssett német, aueban pedig magyar napot rendeznek. /folyt. köv./

19,40

19,40

- 28 -

bb. 56. /német nap... folyt./ gy

január 20-án, szombaton este került sor az első német nap megrendezésére az olimpia étteremben. az érdeklődésre jellemző, hogy a szokásos ötszáz helyett, nyolcszázán foglaltak előre asztalt. az esten vér ernő zenekara német muzsikával szórakoztatta a közönséget. a műsorban fellépett egy pécssett élő, németajku harmonikaművész is, aki „sramli”, zenét szolgáltatott. szombaton este jellegzetes német ételeket is felszolgáltak az olimpiában. /mti/

bb. 57. „nők klubja”, és „házas emberek klubja”, gyöngyös-solymoson

vid ke/gy/fm

1962. január 20.

gyöngyössolymos községben - a hazafias népfront és a nőtanács kezdeményezésére - szombaton este nyílt meg a „nők klubja”, a községi tanács és a mátra termelőségvetkezet vezetőségének segítségével a község művelődési házában rendezték be a klubot. az asszonyok kézimunkákkal, virágokkal díszítették a helyiséget.

a szépen berendezett termet vasárnap a férfiak használják, akik megalakították a „házas emberek klubját”, /mti/

bb. 58. szlovák népijáték bemutatója szarvason

vid ke/gy/fm

1962. január 20.

szarvason szlováknyelvű dalos, zenés és táncos népijátékot mutatott be szombaton este a helyi nőtanács együttese. a „vecserka”, /estéző/ című, három képből álló népijátékot janurik mátyásné pedagógus, az együttes vezetője állította össze a szarvasi szlovák nemzetiségi népszokásokból és a termelőségvetkezeti parasztok életének eseményeiből. /mti/

19,50

19,50

- 29 -

bb. 59. vadászat a budapesti diplomáciai képviseletek vezetői részére

kim/bs/gk/gy/bs

1962. január 20.

Szarka Károly külügyminiszterhelyettes vadászatra hívta meg a budapesti diplomáciai képviseletek vezetőit. a vadászatot résztvettek a diplomáciai képviseletek vezetői, valamint uszta Gyula, a honvédelmi miniszter első helyettese, Tömpe István, a földművelésügyi miniszter első helyettese, Puja Frigyes külügyminiszterhelyettes és dr. Balassa Gyula miniszterhelyettes, az országos erdészeti főigazgatóság vezetője. /mti/

- v e g e -

- 30 -

21,08

21.11

hs

mti hivatalos közlemények

1962. január 20.

embargó !! 20-án 22 óráig !!!

bb. 1. a központi statisztikai hivatal jelentése a népgazdaság 1961. évi fejlődéséről

gy/bs

1962. január 20.

1961-ben - a második ötéves tervidőszak első évében - a népgazdaság fejlődését, a lakosság anyagi, egészségügyi, kulturális ellátottságát a következő adatok jellemzik:

ipar

1961-ben a szocialista - az állami és a szövetkezeti - ipar termelése együttesen mintegy 12 százalékkal haladta meg az 1960. évi szintet. ezzel az ipar az 1961. évi termelési tervét mintegy 3.5 százalékkal túlteljesítette.

az ipari termelésen belül 1961-ben valamennyi fő ágazat termelése a tervezettnél nagyobb mértékben nőtt: a bányászat termelése 7 százalékkal, a nehéziparé /bányászat nélkül számítva/ 13 százalékkal, a könnyűiparé 9 százalékkal, az élelmiszeriparé 11 százalékkal haladta meg az 1960. évi szintet.

az év folyamán - a második ötéves terv előírásainak megfelelően - továbbfolytatódott az ipar szerkezeti átalakítása: a nehézipar leggyorsabban fejlődő ágazata 1961-ben is a gépipar és a vegyipar volt. az év folyamán a gépipar 15 százalékkal, a vegyipar 20 százalékkal termelt többet, mint 1960-ban. a gépiparon belül a terv előírásai alapján különösen a híradástechnikai gépek és készülékek, a vácuumtechnikai termékek és a műszeripar termelése emelkedett. a vegyiparon belül a gyógyszeripar termelése csaknem másfélszeresére nőtt, jelentősen emelkedett a műanyaggyártás is.

a könnyűipar egyes ágai közül a bel- és a külföldi keresletnek megfelelően a bútoripar fejlődött a leggyorsabban, az átlagosnál kisebb mértékben növelte termelését a textil- és a ruházati ipar.

az élelmiszeriparban az év folyamán az átlagosnál gyorsabban nőtt a konzervfélések, továbbá az értékesebb félkész-, valamint a csomagoltan és a palackozva forgalombahozott termékek termelése.

/folyt. köv./
8.10

- 1 -

hs

bb. 1. / a központi statisztikai... 1. folyt./ gy

egyres fontosabb iparcikkek termelése 1961-ben a következőképpen alakult:

az 1961. évi termelés

mennyiségben	az 1960. évi termelés százalékában	az 1961. évi terv százalékában
szén /millió tonna/	28.2	106.2
villamosenergia /milliárd kwó/	8.4	109.9
kőolaj/millió tonna/	1.5	119.8
bauxit/millió tonna/	1.4	114.3
acél /millió tonna/	2.1	108.9
aluminium /ezer tonna/	51.1	103.1
csucseszterga /db/	2 685	102.9
furógép /db/	3 537	120.1
aratócséplőgép /db/	2 825	124.7
autóbusz /db/	1 955	103.3
televíziósvevőkészülék /db/	178 121	127.4
hűtőszekrény /db/	12 023	137.6
nitrogénműtrágya /ezer tonna/	330.1	118.2
szuperfoszfát /ezer tonna/	327.2	122.9
tégla /milliárd db/	1.8	100.2
cement /millió tonna/	1.6	101.9
pamutszövet /millió m ² /	256.1	106.8
gyapjuszövet /millió m ² /	29.8	108.1
bőrlebbeli /millió pár/	23.2	108.7
fogyasztói tej /millió hl/	3.0	109.0
csontos nyershus /ezer tonna/	196.4	111.6

1961-ben - a tervezettnél nagyobb mértékben - 8 százalékkal nőtt az egy főre /munkásra és alkalmazottra/ jutó ipari átlagos napi termelés. a tervben előírt aránynak megfelelően az év folyamán elért ipari termelésnövekedés kétharmada a munkatermelékenység és egynarmada az iparban foglalkoztatottak számának növekedéséből adódott. csökkent 1961-ben a termelési költségek szintje is. emellett azonban az anyagtakarékosság szempontjai nem mindig érvényesültek kielégítő - a tervnek megfelelő - mértékben.

/folyt. köv./
8.19

- 2 -

bb. 1. / a központi statisztikai... 2. folyt./ gy

az ipari termelés jelentős növekedése mellett az ipar munkájában továbbra is voltak hiányosságok. egyes iparvállalatok terveiket olyan termékek gyártásával teljesítették túl, amelyek sem belföldön, sem külföldön nem voltak megfelelően értékesíthetők, ami az ipari készleteknek a tervezettnél nagyobb növekedéséhez vezetett. ugyanakkor az is előfordult, hogy egyes ipari vállalatok terveik globális túlteljesítése ellenére egyes fontos export, vagy belföldi szállítási kötelezettségeiknek nem tettek eleget.

mezőgazdaság-felvásárlás

1961. tavaszán lényegében befejeződött a mezőgazdaság szocialista átalakítása, az év végén az ország szántóterületének 95.6 százaléka szocialista, ezen belül 79 százaléka a szövetkezeti szektorhoz tartozott.

az aszály okozta károk folytán a mezőgazdaság 1961. évi teljes termelése nem nőtt a tervben előirányzott mértékben, hanem lényegében az 1960. évi szinten maradt.

a növénytermelésen belül a gabonafélék termésátlagai kedvező-

en alakultak: őszi búzából kat. holdanként 11.1 q termelt, több mint eddig bármikor. az országos átlagon belül az állami gazdaságokban az őszi buza termésátlaga 15.9 q, a termelőszövetkezetekben 10.5 q volt kat. holdanként. az őszi buza vetésterületének 16.4%-án intenzív - főleg szovjet és olasz - búzafajtákat termeltek. a külföldi búzafajták termésátlaga 60 százalékkal volt magasabb, mint a hazai fajtáké. az őszi árpa országos termésátlaga 12.5 q volt kat. holdanként, ezen belül az állami gazdaságokban 16.1 q, a termelőszövetkezetekben 11.8 q őszi árpa termelt kat. holdanként.

az aszály főként az őszi betakarítású növényeket - elsősorban a kukorica, a burgonya, a cukorrépa és a napraforgótermést - sújtotta. kukoricából a tervezett 14.2 q-val szemben csak 11.7 q, burgonyából a tervezett 67 q-val szemben csak 40 q, cukorrépából a tervezett 125 q-val szemben csak 104 q, napraforgóból a tervezett 7.4 q-val szemben 4.7 q termelt kat. holdanként /előzetes adatok/. a szocialista nagyüzemi gazdálkodás előnyei azonban már a tekintetben is jelentkeztek, hogy az aszálysújtotta növények termésátlagai is jelentősen meghaladták a korábbi hasonlóan aszályos években elért terméseredményeket.

/folyt. köv./
8.25

- 3 -

bb. 1. / a központi statisztikai... 3. folyt./ 9y

az év folyamán a mezőgazdaság - hatóanyagát rtalom alapján számítva - 26 százalékkal több műtrágyát kapott, mint 1960-ban; az öntözött terület 67 000 kat. holddal, 41 százalékkal nőtt.

a gépállomány növelésével és a jobb gépkihhasználással összefüggésben 1961. évben tovább nőtt a mezőgazdaság gépesítése. 1961. évben a gépállományok 24.6 millió normálhold gépi munkát végeztek, 12 százalékkal többet, mint 1960. évben. a termelőszövetkezetekben a gabonaaaratás gépesítési szírvonala az 1960. évi 52 százalékról 67 százalékra nőtt. nőtt az év folyamán a kaszálás gépesítése is.

1961. őszén nagyobb területen vetettek kenyérgabonát és őszi árpát, mint az előző évben. a kenyérgabona vetésterülete 3 százalékkal, az őszi árpáé 22 százalékkal nagyobb, mint a megelőző évi volt. az őszi buza vetésterületének 42%-át - az előző évinek mintegy háromszorosát - vetették be intenzív buzafajtákkal.

az állattenyésztés eredményei 1961-ben lényegében a tervnek megfelelő mértékben haladták meg az 1960. évi színvonalat.

1961. őszén a szarvasmarhaállomány meghaladta a kétmilliót és 3 százalékkal volt több, mint egy évvel korábban. a tehénállomány némileg kisebb, az üszőállomány nagyobb volt az előző évinél. a 100 tehenre jutó szaporulat egy év alatt 67-ről 77-re nőtt. a tejtermelés nagyjából ugyanannyi volt, mint az előző évben, a tehenenkénti tejhozam meghaladta az egy évvel korábbi szintet.

az ország sertésállománya 1961. őszén 8.4 millió darab volt és 1.1 millióval / 15 százalékkal / több, mint egy évvel korábban.

1961-ben - az aszály okozta károk folytán - a felvásárlás összességében és ezen belül egyes termények tekintetében elmaradt a tervezettől. így például a tervezettnél kevesebb volt a felvásárlás takarmánygabonából, kukoricából, rizsből, cukorrépából, vágóállatokból. a tervezettnél jóval kedvezőbben alakult a kenyérgabona-, a tojás- és a baromfi felvásárlás. az előző évvel összehasonlítva 1961-ben az összes felvásárlás 6 százalékkal több volt, mint 1960-ban.

/folyt. köv./
8.30

- 4 -

bb. 1. / a központi statisztikai ... 4. folyt./ 9y

közlekedés

1961-ben a közlekedési vállalatok összesen 5 százalékkal több árut szállítottak, mint egy évvel korábban. a személyforgalom 4 százalékkal nőtt az év folyamán. az egész forgalmon belül elsősorban a tehergépkocsi és az autóbuszforgalom nőtt, a vasutak áruszállítása 1961-ben 2 százalékkal, a szállított utasok száma 1 százalékkal volt nagyobb, mint 1960-ban. a tehergépkocsi fuvarozó vállalatok 1961-ben 15 százalékkal több árut szállítottak, mint az előző évben. a távolsági autóbuszok utasforgalma 13 százalékkal emelkedett.

a hajók áruszállítása a múlt évvel azonos volt. a hosszantartó szárazság a dunán és a tiszán a harmadik negyedévben akadályozta a hajózást.

1961-ben két új - a londoni és a római - járattal bővült a légi közlekedés hálózata. a légi utasforgalom 4 százalékkal emelkedett.

a városi közlekedésben az autóbuszok utasforgalma 11 százalékkal nőtt. az év folyamán új, nagybefogadóképességű csuklós autóbuszokat állítottak üzembe. a villamos utasok száma 1960-hoz viszonyítva számottevően nem változott.

külkereskedelem

1961-ben jelentősen növekedett a külkereskedelmi forgalom: az összes behozatal 5 százalékkal, az összes kivitel 18 százalékkal haladta meg az előző évi szintet. az év folyamán nehézséget okozott, hogy egyes mezőgazdasági termékek - elsősorban takarmányfélék - aszályokozta terméskiesését a tervezettnél nagyobb behozattal kellett pótolni, ugyanakkor csökkenteni kellett egyes mezőgazdasági termékek kivitelét. ennek ellenére a külkereskedelmi mérleg kedvezőbben alakult, mint amivel a terv számolt és több mint 50 millió devizaforintot kitevő kiviteli többlettel zárult. külkereskedelmi mérlegünk kedvező alakulásában jelentős szerepe volt annak, hogy a termelés emelkedésénél nagyobb mértékben nőtt az ipari termékek exportja.

/folyt. köv./
8.39

- 5 -

bb. 1. / a központi statisztikai... 5. folyt./ gy

a külkereskedelmi forgalom mintegy 70 százalékát a szocialista országokkal bonyolítottuk le. a világ többi részével lebonyolított kereskedelmi forgalom belül nőtt a közepesen és gyengén fejlett - köztük a gyarmati sorból nemrég felszabadult - országokkal bonyolított forgalom aránya.

beruházások - építkezések

1961-ben a beruházásokra és a felújításokra fordított összeg együttesen - előzetes adatok szerint - több mint 43 milliárd forint volt. az év folyamán a termelés bővítésére, valamint a lakosság egészségügyi és kulturális ellátásának további javítására számos új létesítményt helyeztek üzembe.

az ipari termelőkapacitások bővítésére az aikai, valamint a pécsi hőerőműben újabb, összesen 128 mw teljesítőképességű gépegyeségeket helyeztek üzembe. újabb üzemművekkel bővült a rudabányai vasércdusítómu. megkezdte termelését a székesfehérvári alumíniumgyár csőhuzó üzeme. üzembehelyezték a dunai vasmű salakhabosítómuját. a borsodi vegyikombinát nitrogénműtrágya termelőkapacitása másfélszeresére nőtt. új benzinfűtő gyár-egység épült szőnyön. több üzemművel bővítették a lábattani cement- és mészmuvet. az év folyamán jelentősen bővítettek egyes könnyűipari üzemeiket is: a simontornyai bőrgyárat, a kőbányai textilmuveket, a kispesti textilgyárat, stb.

a közlekedés és hírközlés fejlesztésére elkészült az új budapest-bécsi müut első szakasza. kiépült a nyugati televíziós mikroánc. üzembehelyezték a szentesi televíziós közvetítőállomást.

bővült az egészségügyi és kulturális hálózat is: felépült például a borsod megyei és a szekszárdi rendelőintézet. 1961-ben új bölcsőde létesült többek között a 11. kerületben, Lágymányoson 120 férőhellyel, a 14. kerületben, a lumumba utcában 60 férőhellyel, debrecenben és kazincbarcikán 60-60 férőhellyel. óvodák épültek pl. budapesten a gorkij fasorban, nagylengyelen, szegeden, szombathelyen, stb. iskolák épültek budapesten az üllői uton a ferihegyi uton, a főtí uton, az érdei uton, a pasaréti uton, továbbá bonyhádön, tiszaszederkényen, martfűn, budaörsön, mátészalkán, stb.

/folyt. köv./
8.55

- 6 -

122

bb. 1. / a központi statisztikai... 6. folyt./ gy

az év folyamán - előzetes adatok szerint - további 120 községbe vezették be a villanyt, ezzel az öss. s községek 96.1 százaléka van villannyal ellátva.

a beruházások megvalósítása 1961-ben szervezettebben folyt, mint a korábbi években. a rendelkezésre álló pénzbeli és anyagi eszközöket koncentráltabban használták fel a beruházók és a kivitelezők. 1961-ben több építkezést fejeztek be, mint amennyit megkezdtek, ennek folytán az év végén a kivitelezés alatt álló építkezések száma és költségvetési értéke kisebb volt, mint egy évvel azelőtt. emellett továbbra sem volt kielégítő a beruházások gazdasági-műszaki előkészítése. bár az előző évekhez képest némileg csökkent, de még mindig igen hosszú volt a beruházások kivitelezési ideje. elsősorban ebből adódott az, hogy a tervben 1961. évi üzembehelyezésre előirányzott beruházások közül többet nem fejeztek be. nem készült el például az előírt határidőre a salgótarjáni acélárugyár hengerművének 1961-re tervezett fejlesztése, a csepel vas- és fémművek hidegszalaghengerműve, az egyesült izzó váci képcsőgyárának tervezett bővítése, az újpesti cérnagyár nagyatádi gyáregységének rekonstrukciója, stb.

a lakosság foglalkoztatottsága, anyagi, egészségügyi és kulturális ellátottsága

1961-ben a foglalkoztatottak száma tovább nőtt. az iparban és az építőiparban együttesen 36 000 fővel, a közlekedésben mintegy 3 000 fővel, a kereskedelemben 7 000 fővel dolgoztak többen, mint egy évvel korábban. nőtt a foglalkoztatottság a szolgáltató tevékenység, az egészségügy, a művelődésügy területén is.

az egy munkásra és alkalmazottra jutó átlagkereset 1961-ben némileg meghaladta az előző évit. növekedtek a lakosság béren kívüli jövedelmei /nyugdíjak, családi pótlék, különféle társadalmi juttatások, stb./ is. a nyugdíjak címén kifizetett összeg például 1961-ben mintegy 15 százalékkal több volt, mint az előző évben. /ez részben abból adódott, hogy nőtt a paraszti nyugdíjjogosultak száma./

/folyt. köv./
9.07

- 7 -

122

bb. 1. / a központi statisztikai.... 7. folyt./ gy

az év második felében - az aszály következtében - jelentősen emelkedtek egyes élelmiszerfélék / a zöldség, a burgonya, a hagyma, a bab stb./ szabadpiaci árai. ez kismértékben ugyan, de növelte a fogyasztói árszínvonalat. elsősorban ennek folytán az 1961. évi reálbérek növekedése valamivel elmaradt a tervezettől.

a lakosság takarékbetétállománya az év folyamán 1 090 millió forinttal nőtt.

1961-ben a kiskereskedelmi forgalom 69.4 milliárd forint volt, ami 2 százalékkal több, mint amennyi 1960-ban volt. az összes forgalmon belül az élelmiszerek és az u.n. vegyesiparcikkek eladása nőtt, ruházati cikkekből a lakosság kevésebbet vásárolt, mint az előző évben. a leginkább keresett tartós fogyasztási cikkek közül pl. butorból 8-10 százalékkal, mosógépből 7 százalékkal, televízióból 80 százalékkal, személygépkocsiból 75 százalékkal nőtt az eladás.

javult a kereskedelem áruellátása, a vásárlók kiszolgálása kulturáltabb, gyorsabb volt, mint a korábbi években. mind nagyobb teret kaptak a korszerű kiszolgálási formák.

1961-ben meggyorsult a lakásépítkezések üteme. az összes épített lakások számára vonatkozóan még nem állnak ugyan adatok rendelkezésre, de az államilag kivitelezett lakások száma 1961-ben 28 százalékkal volt több, mint az előző évben és 13 százalékkal több, mint amennyit a terv előírt. ezen felül 1961-ben az ötp kölcsön segítségével épült lakások száma mintegy 12 százalékkal volt több, mint 1960-ban.

megnövekedett a külföldi utazások száma. 1961-ben mintegy 370 000-en - 23 százalékkal többen - utaztak külföldre, mint az előző évben. ugyanakkor 334 000 külföldi látogatott el magyarországra, 37 százalékkal több, mint 1960-ban.

a lakosság egészségügyi helyzete 1961. év folyamán javult. a társadalombiztosításba bevontak száma a mezőgazdaság szocialista átalakulása következtében 700 000-rel nőtt és ezzel az ország lakosságának jelenleg mintegy 93 százalékára terjed ki a társadalombiztosítás.

/folyt. köv./
9.10

- 8 -

bb. 1. / a központi statisztikai... 8. folyt./ gy

bővült - de a jelentkező igényekkel nem azonos mértékben - a kórházi és járóbetegellátás is. az orvosok száma mintegy 600-zal nőtt. az 1960/61. tanévben végzett orvosok 84 százaléka vidéken nyert elhelyezést. az orvosi körzeteknek 5 százaléka még betöltetlen.

a kiterjedt védőoltások eredményeképpen járványos gyermekbénulások megbetegedés 1961-ben alig volt: mindössze 10 megbetegedést jelentettek.

az egészségügyi helyzet általános javulása kifejezésre jutott a halandóság csökkenésében, amely 1961-ben alacsonyabb volt, mint eddig bármikor: 1000 lakosra 9.5 haláleset jutott. tovább csökkent a csecsemőhalandóság is: 1961-ben 1 000 élveszülöttről az előző évi 48-cal szemben, egy éven alul 44 halt meg.

az oktatás és a kulturális ellátottság fejlődését a következő adatok jellemzik: az 1960/61-es tanévben az általános iskola 8. évfolyamát 127 000-en végezték el, 20 000-rel többen, mint az előző évben. a középiskolákban 38 000-en tettek érettségi vizsgát, számuk közel 13 százalékkal több az előző évinél. a középiskolák nappali, esti és levelező tagozatain 283 700-an tanulnak, csaknem egyötödével többen, mint 1960/61-ben.

az iskolákban a gyakorlati oktatás tovább szélesedett: az általános iskola felső tagozatosainak 53 százaléka, 343 300 tanuló részesül gyakorlati oktatásban, ami több, mint másfélszer annyi mint az előző tanévben volt. a gimnáziumi tanulóknak több mint kétharmada /80 000 tanuló/ heti egy napon illetve 2 órában gyakorlati foglalkozáson vesz részt.

az ipari-, kereskedelmi és mezőgazdasági tanulóképzésben: 134 800-an, 7.5 százalékkal többen vesznek részt, mint az előző tanévben.

az egyetemi és a főiskolai hallgatók száma 1961/62. tanévben az előző tanévhez képest egyötödével, 53 300-ra, ezen belül a nappali tagozatra járóké 34 500-ra nőtt. a hallgatók 28 százaléka, mintegy 14 700 fő műszaki pályára készül.

1961-ben a megjelent könyvek száma / 3400 / és példányszáma / 39 millió / 15%-kal volt több, mint 1960-ban.

a rádióelőfizetők száma egy év alatt 90 000-rel nőtt, 1961-év végén meghaladta a 2 314 000-et. a televízióelőfizetők száma az elmúlt évben megkétszereződött, az év végén 206 000 volt.

budapest, 1962. január 21.

/mti/

9.19

központi statisztikai hivatal

- 9 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 160-400, 350-600

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. január 21.

bb. 1. „tanulmányok baranya és pécs történetéről 1944-1960.,
címmel könyv jelent meg pécsen

vid ke/gy/fm

1962. január 21.

„tanulmányok baranya és pécs történetéhez 1944-1960.,
címmel érdekes könyv jelent meg pécsen. a több mint félezer
oldalas kötet 11 tanulmányt közöl a baranya megyét felszabadí-
tó hadműveletekről, a partizánharcokról, a nemzeti bizott-
ságok működéséről, a földreformról, az ipari üzemek államosi-
tásáról, továbbá a szocialista építés sikereiről, a kulturális
élet és az oktatásiügy fejlődéséről.

a könyvet dr. babics andrás, a dunántúli tudományos
intézet főmunkatársa és dr. kopasz gábor, a pécsi állami
levéltár munkatársa szerkesztette. a kötet orosz- és német-
nyelvű összefoglalót is tartalmaz.

bb. 2. megérkeztek az első angol gyűrűfonógépek a miskolci
pamutfonóba

vid te/gy/ki

1962. január 21.

a miskolci pamutfonót az ötéves terv idején harminc-
millió forintos beruházással fejlesztik. ennek az összeg-
nek jelentős részét a géppark bővítésére fordítják. így az
idén tizenöt angol és három hazai gyártmányu, korszerű gyűrű-
fonógépet helyeztek üzembe. az első három angol gyűrűfonó-
gép a napokban megérkezett miskolcra, s angol szakemberek
irányításával megkezdték azok szerelését. a tervek szerint a
másik tizenkét gép szerelésére is sor kerül az év első
negyedében, s ezek már az év első felében termelnek. a hazai
gyártmányu gépek üzembehelyezését az év végére tervezik. a be-
ruházási munkák megkezdéséhez értékesen hozzájárultak az
üzemek dolgozói is, akik a gépalapozásokat öntevékenyen előre
elkészítették. az új gyűrűfonógépek munkába állításával már
az idén körülbelül tíz százalékkal növekszik a vállalat termelése.

- 1 -